

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 39.

Indult Bétsből, Pénteken, Május' 15-dikén, 1829.

Török Ország.

Konstántzinápoly Apr. 25-dikén. Ám-
bár az idő járása már egynehány hét
ólta igen kedvező; mégis semmi se hal-
latik felőle, hogy az ellenségeskedések
a' Balkánnál és Bulgáriában elkezdődtek
volna. Tsak annyit tudunk, hogy mint-
egy két héttel ez előtt, próbálta vala
Hussein Basa Seraskier az Oroszokat
Sizeboliból kiverni; de mivel ezeknek
idejek volt az elfoglalt Hely háta megett
lévő szoros általjárást sántzokkal megerő-
síteni és az erősség megrongáltatott falait
megjobbítani: kéntelen volt Hussein
Basa azzal megelégedni, hogy a' Sán-
tzokat elfoglalhatta, 's annak birtokában,
— a' mint itt beszélnek, — mind a' mel-
lett is megmaradt, hogy az Orosz hadi
hajókról reá szüntelen tüzeltek. (A' mint
az Orosz hadi tudósítások szerint a' 30-
dik számú M. Kurírban írtuk, a' Török-
ök nem vehették meg azon sántzokat,
sőt onnan nagy veszteséggel vissza ve-
rettek.)

Minthogy a' Porta napról napra mind
inkább által látja, mennyire szükséges
tengeri erejét arra fordítani, hogy a' fe-
kete tenger partjainál is folytassa a' ha-
dakozást, jól tudván, mennyi hasznát
vette az ellenséges Orosz hajós sereg,
hogy eddig a' fekete tenger partjaihoz
majd minden akadály nélkül hozzá fér-
hetett azokat megtámadhatta, és hadi

hajóinak oltalma alatt, mindenüve szaba-
don hordhatta az elleséget és hadi sze-
reket: erre nézve meghatározatott, hogy
a' Bujukderei öbölben vasmatskákön
álló Török hajós sereg minél előbb ki-
indúlható állapotba tétessék. A' honnan,
a' fővárosnak minden osztályaiban és a'
körül lévő helységeken erőszakkal fog-
dostatnak öszve a' hajós legények; ezen
kívül valamennyi hasznavehető hajó a'
fővárosnak hajótárjában találtatik, mind
parantsolatott vett, hogy a' Bosporus tor-
kolatjához haladék nélkül felkészülvén
kiinduljon, 's magát az oda rendelt ha-
jós sereghez tsatolja. A' Kapitán Basa
Apr. 17-dikén már elindult Bujukdere-
hez Selime nevű 110 ágyús líneahajón,
melly tsak most készült el tökéletesen,
hogy a' Fővezérséget általvegye. Maga a'
Szultán is elment a' Bujukderei öbölbe
és megvizsgálta a' hajós sereget Apr. 24-
dikén; a' melly alkalmatossággal a' Nagy
Urat és a' Ministereket Chosrew Ba-
sa Seraskier Terapia mellett, közel Bu-
jukderehez fényesen megvendégelte. —
Mind ezekből úgy látszik, hogy a' Török
hajós sereg rövid nap ki fog indulni
a' Fekete tengerre.

A' mostanában történt hivatalbeli vál-
toztatások között említést érdemel az,
hogy a' volt Nagy Vezér Mehmed Se-
lim Basa, ki Várna esete után letétet-
vén Galliopoliban tartózkodott, Rume-
liai Helytartónak neveztetett ki.

Az élelembeli szükség és nagy drágaság kezd valamennyire a' fővárosban alább szállani, miolta a' Fekete tenger-ről egynehány terhelt Török hajó tsakugyan ide verekedhetett, és mindeneknek megengedett, hogy gabonával és ele-séggel szabadon kereskedhetnek. Azolta azon kemény parantsolatnak végre haj-tása sem sürgettetik annyira, hogy nagy számú Görög, Örmény és Zsidó lakosok a' fővárosból elköltözzenek.

Görög Ország.

A' Görög M é h nevű Újság a' következő értelmű tudósítását közli Curch Generálnak és Kriesi Görög tengeri vezérnek, a' ki egy kis hajós seregnek feje Nyúgoti Görög Ország ten-gerén. — Vonitza vára Mártz. 17-di-kén adta fel magát Capitulatióra, melly alkalmatossággal nagyon megkülömböz-tették a' Görögök magokat az által, hogy ez úttal a' feladás feltételeit szentül meg-tartották. — Egy magános személynek Napoli di Romaniában költ levelét adta ki még ezenkívül a' nevezett Újság Gróf Capodistriásnak Mártziusban tett útazása felől, mellynek értelme ide megy ki: Naupliába tett útja a' Praesidens-nek igen szerentsés volt. A' lakosok nem győzték azon való örömöknek elég jeleit mutatni, hogy Hazájok jóltévőjét közöt-tök szemlélhetik; a' ki rendkívülvaló gondal és szorgalommal mindent elkö-vet; hogy Görög Ország lakosait boldo-gítsa. Legszembetűnőbb munkássága kö-zött az a' figyelem, mellyet ő a' gyer-mekek neveltetésére és taníttatásokra for-dít; a' mi ezen elhagyattatásban volt Or-szágnak a' jövődökre nézve legédesebb reménységet nyújt. Tsak itt Naupliában már két Oskola állíttatott, mellyben 400-nál számosabb tanulók részesülnek a' Normális jóoktatásban. Ezen intézete-

ket a' Praesidens több ízben meglátogat-ta, sőt egykor, a' Director jelen nem lé-tében elment a' tanításra is, 's alkalmatossága vala a' felől meggyőződni, hogy mit lehessen ilyen intézetek után egy olly Néptől várni, a' mellyet az ég lelki tehetséggel gazdagon megáldott. — Nem különben kezdenek már ezen helynek gyönyörű térségei a' szorgalmatos mí-veltetés után vidúlni és bőv terméssel bíz-tatni, mellyek innen kezdve Argószig kiterjednek. A' gyakorlott rendes kato-naság 's a' várak erősségei jó állapotban vagynak. — Innen a' Praesidens útját Spezzia szigetébe vette, a' hova a' Her-mes nevű gőz hajón 4 óra alatt megér-kezett. Itt a' Néptől és az Elökelöktől hasonló tisztelettel és örömmel fogadta-tott. A' szigetbeli Oskolákból 150 Tanú-ló gyermekek vezettetvén a' Praesidens szállásához, azokat hathatós beszéde ál-tal a' szorgalmatos tanulásra serkentette. Más nap Hydra szigetébe vette a' Gróf útját; hol a' Főbb emberekkel, Sach-turi Contra Admirálissal és több hajós kapitányokkal hosszas beszélgetést tar-tott; és a' Tanító Intézeteket itt is meglátogatta. Innen Kastriban, azután Kranidiba hasonló tzeállal folytatá útját 's úgy tért vissza Mártz. 22-dikén Naup-liába.

Frantzia Ország.

Páris Május 4-dikén Marquis Re-zende Május 3-ikán Mise előtt által-nyújtotta Ö Fgének azon leveleket, mel-lyekben ötöt a' Brasiliai Tsászár mint rendkívül való Követet és tellyes hatal-mú Ministert a' Frantzia Udvarnál meg-bizza. — A' Förendek Háza a' Hadi Fe-nyítőtörvény felett folytatja tanátskozá-sait. A' Követek Háza némelly kevésé fontos Esedezőleveleknek kihallgatásában foglalatatoskodik.

A' Párisi Palotákban az a' hír jár (a' Messenger szerént) hogy Admirális Rigny haladék nélkül vizsater a' földközi tengerre. Marsal Maison Május első felében haza várattatik; vele együtt Oberster Fabvier is vissza jő Móreából.

A' Konstántzinápolyi Frantzia Követségnek tolmáttsa, és más a' Követséghez tartozó személyek parantsolatot vettek, hogy magokat a' nevezett Városba való útra készen tartanak. Gen. Guilleminot a' Breslau nevű Línéahajón fog Nápolyból Konstántzinápolyba elhajózni.

A' Király April. 28-kán midön a' Dauphin tól, Dauphin né től és Berry Hertzegetől kísértetve az Udvari Kápolnába Misére menne, a' Párisban lévő 4 ifjú Chinaiakat, kik kevéssel ez előtt Calaisnál szállottak ki a' szárazra, elfogadni méltóztatott. A' Chinai ifjak nemzeti ruhájokban öltözve fedett fővel köszöntötték a' Királyt (mint Chinában szokás) térdre esvén háromszor illették homlokokkal a' földet. Etienne Apát-Úr a' Lazaristák General-Procuratora mutatta bé őket Ó Fgének. Ly Josef, a' legöregebb közöttök, Chinai nyelven köszöntötte Ó Fgét, mellynek deák és frantzia fordítását Etienne Apát Úr a' Királynak által nyújtotta. —

April. 24-kén 3 Missionariusok az idegen Missiok Seminariumából elindultak Keletre, hogy Macao t, Chinát és Cochinchinat béútaznák. —

Május 2-ikán egy Követ, Lafayette Úr fényes nappal a' XVI Jajos piatztzán meggyilkoltatott. A' gyilkos valami Plagniol nevű ember volt, a' ki Lafayette Urat megfogván egy pisztolyal keresztül lötte, 's midön leesni látta, egy másik pisztolyal magát is főbe lötte, úgy hogy egyszerre megholt. Lafayet-

te Úr 24 órai kínládása után Május 3-dikán kimult.

Darab idő oltá a' Párisi liberalis Újságlevelek azt beszéllek, hogy a' Követek Házát mulhatatlanul szükséges eloszlatni és új Képviseleket választatni. A' Gazette és Quotidienne ez ellen erősen hartzolnak, mutogatván, hogy a' Liberalismus fejei tsak azért beszélnek, mert látják, hogy most ök a' gyengébbek, és szeretnék a' Royalistákat, kik most a' többséget tészik, a' Parlamentből kiszorítani.

A' Király és a' Korona Hertzeg Máj. 4-ikén dél után elhagyták a' Tuileriát, és ki mentek a' St. Clou di Kastélyba.

A' 4 Frantzia regementek között, kik Moreában maradnak, egyik Patrás t, másik a' Móreai Váratskát, harmadik Navarint fogja foglalva tartani, a' negyedik Koron és Modon Váraiban fog felosztatni.

Marle Úr egy Grammatikai Havi-Irásnak Kiadója Párisban felette buzgókodik a' Frantzia Orthographiának igazításán 's azt sürgeti, hogy minden szót úgy kell írni, a' mint kimondatik. Egy „Felszollítást“ adott most ki közelébb a' Helyesírásnak reformálására, mellyben (mint hajdan Prof. Wolke Ur tett Berlinben) a' szókat az új mód szerént írta. Így ír p. o. Marle Úr: sügse (succes), Quurié (Courrier), o (aux), jujé (jujez) 's a' t. — Egyébaránt a' Betű-Reformátornak minden igyekezete alkalmasint füstbe megy. Meg lehet, hogy valaki talán egy század mulva jobb foganattal megújíthatja a' javallást.

Nagy Britannia.

London, Május 2 dikán. A' Királynál April. 29-kén nagy Udvarlás tartatott a' St. James Palotájában. Az Udvarlásnak kezdődése előtt Peel Urnak auden-

tziát adott Ő Felsége. Ekkor megjelentek elsőben a' Cumberlandi és Cloucesteri Kir. Hertzegek, 's Leopold a' Sachsen-Coburgi Hertzeg, (a' ki ekkor nap érkeze Londonba) annakutána a' külső Országi Követek, és Küldöttek Ő Fge előtt. Később a' Thrónus-Szálába ment Ő Fge, és ott egy karos székbe leülvén, az Oldal-szálában egybesereglett Udvarlókat sorjában egyiket a' másik után fogadá. O'Connell Úr is közöttök volt az Udvarlóknak, de a' ki minthogy már régebben ez előtt Dublinban, Ő Fgének bémutatattott, ez úttal nem vezetett bé különösen (mint az esmeretlenekre nézve szokás) hanem csak meghajtotta magát a' Király előtt, ki is ötet igen kegyesen fogadta. — Clarence Hertzeg, a' ki rosszúl érzi magát, és a' Frantzia Követ Hertzeg Polignac a' ki nagyon beteg, az Udvarban nem jelenhettek meg.

April. 30-kán nagy társaság (Cercle) volt a' Királynál. Ugyan ekkor fogadta Ő Fge a' Születése-napi köszöntéseket, minthogy azokat (Sz. Györgynapja Apr. 23-ika, Husvét hetébe esvén) méltóztatott egy héttel későbbre halasztani. A' Társaság felette számos és fényes volt; a' kotsik és Hintók 1 órától fogva 3-ig délután szakadatlanúl mentek a' Kir. Palotához.

Az Alsó Háznak April. 28-iki Ulésében Hobhouse Úr egy, a' mint mondá, az egész Országra nézve fontos tárgyat ajánlott a' Háznak figyelmébe, t. i. az úgy nevezett Község-Gyűléseket (értvén itt a' Községet nem a' faluk vagy Városok szerént, mellyekben laknak, hanem a' Templomok szerént, a' mellyekbe járnak) 's azt kívánta, hogy Biztosság választassék ki azon szokásoknak és törvényeknek megvizsgálására, mellyek ezen Templom-Község Gyűléseinél vannak. „Ezekre van — így szollott a' töb-

bek között — a' Szegények számára szedni szokott Taxa is bízva, melly a' mult esztendőben 7,784,556 f. sterlingre ment, de a' miből 1,562,000 f. st. nem a' szegénység gyámolítására, hanem más egyéb tzelra fordított. (Halljuk) Ezen a' közel 8 milliom f. st. kívül, a' Templomok, Útsza-kövezés-, és kivilágítás-adója = 4 milliom f. st., mellyet Angliában a' Templom-Községek esztendőnként fizetnek, ugyan azon Gyűléseknek keze alatt áll. Melly kétadó öszveséggel majd negyedrészt teszi az Angliai Országos-jövedelmeknek, és a' Sardiniai, Nápolyi, Spanyol és Portugalliai Királyságoknak öszveséges jövedelmeit jóval meghaladja. A' Mary-la-bonne nevű Templom Község Londonban 175,000 f. sterlinget fizet esztendőnként, és így két annyit, mint a' Német Országi 7 legkissebb Hertzsegeknek jövedelmei mind öszve. Nem helytelen azért kérdésbe tenni: valyon jó e', ilyen teméntelen jövedelmeknek Kontrollejét egy két köz emberre bízni, a' kiket ennekfelette nem is a' több Polgárok választanak, hanem magok pótolják ki magokat? Én óhajtanám, hogy minden Községnél egy tulajdon Kontrolle állittatnék a' jövedelmekkel való bánásnak jegyzésére; de tudván, hogy az illyes Változtatásokkal sok és nagy nehézségek járnak: ez okból nem akarok mindjárt Billt hozni bé, hanem csak azt kérem, hogy e' dologban egy biztosság neveztessek ki“ — Hume Úr oltalmazta a' javallást. Peel Úr nem ellenzette ugyan ezt, de pártját fogta a' Község-Gyűléseknek a' Hobhouse Úr vádolása ellen.“ Hozott ugyan példákat elő az érdeemes Követ — mondá Peel Úr — a' Község-pénzeinek hibás tzelokra lett fordításáról, de egynek kettőnek példájából nem lehet minden Községekre következtést húzni, és a' vádat azokra is kiterjeszteni, a' kik feddhetetlenül viszik dol-

gaikat. — Későbbben a' Selyem-Kereskedést illető Bill olvastatott fel.

April. 29-kén és 30-ikán, hihetően a' Királynál való Udvarlások miatt, a' Követek olly kitsin számmal jelentek meg az Alsó Házban, hogy Ülést nem lehetett tartani. — Május 1 napján Lord Stafford, Lord Petre, és Lord Stourton, mint Katholikus Pairek, a' Hitet letévén, a' Felső Házban széket foglaltak.

Némelly Újságlevelek azt a' hírt terjesztették el Lord Dormer (Katholikus Pair, a' ki April. 28-kán vett széket a' Felső Házban) felől, hogy egy szót sem tud Anglusúl. Egy barátja a' Lordnak elene mond ezen hírlelésnek; az igaz, hogy ő gyermek korától fogva Külföldön élt, mivel az Atyja, a' ki Generális volt az Austriai szolgálatban, Magyar Országban egy fő rangú Aszszonysággal házasságra lépett; de azért a' Lord tökéletesen ért és beszél Anglusúl. *)

Hajós-Kapitány Hanchett, a' ki (a' mint már említettük) Plymouthból a' Hylton Joliffe nevű Gőzhajóval elúta, hogy a' Török Flottának

*) Lord Dormer Esztergomban született, minthogy az Atyja, tudván hogy a' Lordi rang 's az a'hoz köttetett birtok N. Britanniában testvér bátyára száll, Austriai Ts. K. szolgálatba állott, hol Májor volt, és Gróf Buttler leányt vett Feleségül. Ezen házasságból egy fíjú és egy leány maradéka vagyon. A' fíja, az itt szóban lévő Lord Dormer hasonlóképpen katonai szolgálatban a' Tsászár Huszár Regimentben Fő Hadnagy volt, midőn tudára esett, hogy Atyja testvére maradék nélkül halván meg, annak Jóságá és a' Lordság ő reá szállott 's úgy tért vissza N. Britanniába ez előtt mintegy négy esztendővel. A' Magyar nyelvet mint Anyai nyelvét legjobban beszéllette, de Anglusúl is tanult. Testvér Nénjét Gróf O'Brien Ts. K. Generális vette el, 's annak egy leányát a' mult esztendőben B. Horváth Úr vette Feleségül.

Fő-Kommandóját által végye, azzal a' feltétellel nyerte meg az Országlószéktől az engedelmet ezen szándékának kivételére, hogy semmi Operatiókba részt ne vegyen, mellyek Britanniai jobbágyok vagy a' Görögök ellen intéztnének.

A' Királynak udvarlására April. 29-kén, a' Kir. Hertzegeken, a' Ministereken, és a' Külső Országi Követeken kívül, mintegy 1400 Személyek jelentek meg, azok között sok Katholika Aszszonyságok, kik az előtt nem voltak az Udvarnál. A' Londoni Újságlevelek, szokások szerént, untató hosszúsággal leírják a' pompát, és a' Neveknek laístromával 's az Aszszonyságok öltözetének leírásával, Óriási Columnáikat bétöltik.

A' Frantzia Követ Hg Polignac helyett, a' ki beteg, Roth Úr a' Követség Titoknokja viszi a' hivatalos foglalatosságokat. —

Brant Úr Britanniai Generál-Consullá nevezett Smyrnába minekutána Wery Úr az eddig való Consul hivatalából, mellyet 40 esztendő óta vitt, egész fizetéssel (800 f. sterlingel) Pensióra tétetett. Egyiptomba a' megholt Fő Consulnak Salt Úrnak helyébe, az Alexandriai Consul Barker Úr neveztetett ki Generál-Consullá.

April. 27-kén éjjel a' Vest-Minsteri Apátságban (Londonban) tűz támadt, de szerentsére (egy Parlamenttagja Valmsley Úr) jókor észre vévén, eloltották. Nagy a' gyanú, hogy valami gyújtogató tette a' tüzet, mert egy az, hogy az Épületnek legbelsőbb részében a' Nunnery nevű szobátskában, a' hová idegenek nem járnak, ütötte ki magát a' tűz, más az, hogy gyalúforgátsot találtak a' gyúladás helyén. Szorosabb vizsgálódás után lábnyomra is akadtak, melly a' tűz helyétől a' VII Henrik kápolnája felé vitt, a' hol egy ajtót nyit-

va találtak. A' gyűjtogató hihetően itt ilantott ki.

B u r k u s O r s z á g.

Berlin, Május 8-ikán. Ő Felsege az Orosz Tsászár és Tsászárné Sz. Pétervárából Május 9-ikén indulnak meg Varsóba, 17-ikén fogják pompás bemeneteleket tartani Lengyel Országnak fő városába, és 24-ikben lesz a' Koronázás. Ő Felsege az Orosz Tsászár, a' mint halljuk, Sileziában közel a' Lengyel Országi határszélekhez Ő Felségét a' Burkus Királyt látogatásával meg fogja örvendeztetni, és egy vagy két napot ott fog mulatni.

A' Király megengedte a' Városi Községeknél, hogy a' kutyákra adót vessenek, melly a' Városoknak külömbsegeihez képest kisebb nagyobb lehet, úgy mindazáltal, hogy egyegy kutyára 5 tallérról többet vetni semmi esetben ne lehessen. Kivételnek az adó alól az olyan kutyák, mellyek vagy a' ház őrzésre vagy a' mesterség üzésre elmulhatatlanul szükségesek; a' Vadász-kutyák ellenben (minthogy a' vadászat tsak mulatsagra való) adózás alá esnek. Az adó terhe alól egyedül a' Külső Országi Követek és Consulok vétetnek ki.

Május 4-ikén megholt Boroszloban Professor Büsching Úr, a' híres Geographusnak A. F. Büschingnek fija, a' ki Berlinben 1783-ban Sept. 19-kén született, és mint Literátor 's a' Régiségek búvárja, a' tudós Világ előtt esmeretes volt.

N é m e t O r s z á g.

A' Baváriai Királyné, jöven Altenburgból, Május 5-ikén éjjeli 12 órakor Nürnbergbe megérkezett, a' hol is ott lévő atyafijaitól (Vürtembergi Her-

tzeg Pál hitvesétől, a' Thurni és Taxisi Özvegy Hertzegnétől, a' Nassaui Hertzegnétől, Fridrik Vürtembergi Hertzegtől, és a' Nassaui Hertzegtől) a' legszívesebb örömmel fogadtatott. A' Királyné Ő Fge Május 7-ikén útját Münkhenbe folytatni fogja.

P o r t u g a l l i a.

A' Lisbonai Udvari Újság April. 19-kéről jelenti, hogy a' Terceira ellen kirendelt Hajósseregnek egyik része, melly a' szélveszes idő miatt a' minap kénytelen volt vissza térni, April. 18-kán ismét kiindult Terceirához.

B r a s i l i a.

Rio, Febr. 24-kén. A' Tsászár a' Brasiliai törvényhozó Rendeket April. 1 napjára, rendkívül való gyűlésre meghívta.

S z a r d i n i a i K i r á l y s á g.

Genua, Május 3-ikán Ő Felsegek a' Szárdinai Király és Királyné, a' kik most itt mulatnak, szándékoznak közelebb innen Nápolyba a' tengeren elútatni, és mintegy két hónapig ott mulatni. — Ő Fge a' Pármai Hg Aszszony Mária Ludovika a' Királynak és Királynénak látogatására Máj. 3-ikán ide Genuába jött. — A' Carignani Hertzeg Szardinia szigetébe elútatott és Apr. 18-kán Cagliariába érkezett; a' Hertzeg Május végére várattatik vissza a' Szárazra.

S p a n y o l O r s z á g.

Murciából legközelebb felette szomorú tudósítások jöttek. Aprilis 18-dikán újra nagy mértékben tapasztaltatott a' földnek megrendülése és rázkódása, dél-előtti 10 óra tájon, melly a' lakosokban kimondhatatlan rémülést okozott. Az egész város népe rohanva sietett ki a'

mezőre. Ugyan ilyen rendülést érzettek akkor Carthagenában és Orihue-lában is. Ezen szomorú környülállások között azt végezték a' három városok tanátsai, hogy a' lakosok egy általjában hagyják el a' várost és a' mezőkön sátorok és kunyhók alatt lakjanak. Itt a' tájon négy □ mértföldnyi kiterjedésen könnyen megszámlálhatni öt ezer tűzokádó nemű nyílásokat, mellyek köveket, tengeri tsigákat, gyantás és kénköves keverékeket szórnak ki a' föld gyomrából. A' tenger külömbkülömb helyeken benyomult a' száraz földre és azt részenként elborította; ellenben, a' tengeri hajósok állítása szerint, túl a' tengeren az Áfrikai partokról éppen olyan mértékben eltakarodott a' tenger vize 's száraz földet hagyott maga után. Spanyol Országának ezen tartománya számba vehetetlen károkat vallott. Murciában vagyon egy nagy birtokú földes Úr, a' ki a' földindulásnak többszöri pusztításai által már többet elvesztett négy millió reált erő jószágánál. Attól lehet tartani, hogy Murcia tartományának déli része közelget végső romlásához, mivel úgy látszik, hogy az olyan tűzokádó természetű barlangokkal meg van rakva. A' Segura folyó vize, melly a' mult esztendőben egészen kiszáradt, most annyira megáradt, hogy a' mellyékein lévő földeket mindenütt elborította. Más tartományok is hasonló vízáradások felől panaszolkodnak. Nagy károkat tesznek különösen a' Tajó és Guadalquivir kiáradásai.

Ele egyes tudósítások.

Brüsselbe az a' hír ment Romából, hogy Ö Szentsége VIII Pius Pápa Capaccini Urat Nuntiussá nevezte a' Hollandiai Udvarhoz. — Az Éjszak Amérikai Egyesült Statusoknak tengeri-ereje áll 12 Línea hajóból, 20 Fregát-

ból és 20 kissebb rendű Hajókból. — A' Paraguayi Dictator, Dr Francia (Santa-Féi levelek szerint) megnyitotta Kikötőit minden Dél-Amérikai Státusoknak, kivéven Buenos-ayrest, de a' Gazeta Merantil nevű Buenos-ayresi Újság Febr. 23-káról kételkedik a' Santa-Féi leveleknek hitelességén.

Magyar Ország.

A' Budai Német Újság mellett járó Közhasznú levelekben (Gemenützige Blätter) Körösi Hazánkfijáról a' Napkeleti Utazóról ezeket olvassuk Londoni tudósítás szerint: „Moorcroft híres Anglus Utazónak írásai felől az a' hír terjedett vala el, hogy azok elvesztek. Most ellenkezőt állíthatunk, 's tudjuk, hogy azok a' Keletindiai Anglus Kormányzók birtokában vagynak. A' Magyar utazó Körösi Úr, ki egynehány esztendő óta a' Himmalája hegyek déli ágának egyik részében tartózkodik, ott nagy szorgalommal folytatja a' Tibeti nyelv tanulását, olly szándékkal, hogy a' Tibeti nyelvről Grammatikát és Szókönyvet fog kiadni. A' mennyiben Körösi Úrról régolta semmi bizonyos tudósítást nem vehettünk; sőt olyan hírek is terjedtek el felőle, hogy hazafiúi igyekezetének áldozatja lett légyen az idegenekre gyanakodó durva nép között: annyiban ez igen örvendetes híradás, 's ohajtjuk, hogy úgy légyen és bételjesedjék.

Dobronokról (Szala Vármegyéből) Apr. 30-dikán. Kettős szomorúság érte a' napokon ezen Helység határait. Ugyanis, Apr. 26-dikán, Fejér Vasárnap, délutánni 3 óra tájban olly nagy jégeső volt itt, hogy nemtsak a' templomnak és a' Plebánia háznak ablakjait, de még a' szőlő hegyeket, virágzó fákat, és

mezei veteményeket is úgy levágta, és elrontotta, hogy azok akármi silány terméshez is igen kevés reménységet adhatnak. — De a' mi több, ezen szerentsétlen és illy ideje korán éppen váratlan esetet utánna következő harmad napra, az az Apr. 29-dikén délután éppen azon órában olly erős havazás követte, hogy tsak hamar bokáig való hó lepte be a' földet, melly a' jégeső által öszvetördelt őszi vetéseket úgy lenyomta, hogy talán soha fel nem kelnek, hogy termékenyek lehessenek. — Ezeket követték az irtóztató vízáradások, elannyira, hogy némelly helyeken az ablakokon folytak bé és ki az árvizek; a' lapányosabb országúton pedig a' hídakat felszedvén és elhordván nem kevés útsokat megszorítottak. Hiteles utazók beszélik, hogy ezen szerentsétlen tsapás több tájjékokat ért, és Stájer Ország szélétől kezdve egész Kanizsáig 's talám tovább is kiterjedett.

Tudományos Dolgok.

A' Felső Magyar országi Minervának Első Kötete 1829-re, a' mint ígérve vala, nagy Negyed-rét helyett, most nagy nyoltzad-rétben és tsinos formában már megjelent. Ezen I Kötetet Trakostyányi Draskovics György Kardinálisnak 's a' 16-dik században Kalotsai Érseknek köre metszett képe ékesíti; kinek rövid Élet-rajza is itt előadatik. Huszonhárom többnyire igen jeles Értekezéseket, Verzeteket foglal ezen 1 Kötet magába. Mind tiszta nyomtatása, mind szép papírosa még tsak azt az egy kívánságot hagyja hátra; hogy bártsak a' benne előforduló 5, 6 féle betűk, mind ollyan metszésűek és éppen ollyan újak volnának, mint a' legnagyobb nemű Cicero

nevű, és a' kissebb Petit betűk. Külső Formája jó ízlést mutat.

Artaria Művész és Képáros boltjában a' Kohlmarkt-on Nro 1151 a' következő név alatt egy új Mappa jelent meg, öszveillő és ragasztható 4 Táblán: Az Ausztriai Birodalomnak legújabb Közönséges Mappája, mellyben a' Posták járásait és az Utakat világosan láthatni. Előadja ezen Mappa az Egyes Tartományoknak politikai elosztásaik szerént határaikat is, kiszínelve, a' nevezetesebb bányákat, minerális nagy savanyúvizeket. Különösen pedig egy Táblán a' Tartományok Tzímereiket, és azok alatt mindeniknek felosztását Kerületekre, Vármegyékre 's a' t. A' legjobb rajzolatok 's kútfők szerént készítették: Max Oberster, Traux és Fried; metszette Lisch. Minekutánna ezen Mappának rajzolatját a' Ts. K. Posta- és Vizsgáló Udv. Főtiszttség is szoroson megvizsgálta, megjobbította 's e' szerént tökéletesnek találta: Ö Ts. K. Felsege méltóztatott annak Ajánlását (Dedicatióját) kegyelmesen elfogadni: melly a' Mappának legnagyobb dítséretére szolgálhat. Mind a' metszése mind a' papírosa gyönyörű. Az ára ezen négy táblának 5 for. Conv. pénzben.

A' pénz folyamát Május 14-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligázióji 98 1/4
Az 1820-béli sorsosok, 163
Az 1821-béli hasonlók, 125 1/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji, 53 7/8 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1106 forinton
Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro, 752.)